

RAAP-NOTITIE 4545

Plangebied Nieuw Hydepark in Doorn

Gemeente Utrechtse Heuvelrug
Archeologisch vooronderzoek:
een bureau- en inventariserend veldonderzoek
(verkennende fase)

Archeologisch Adviesbureau

Colofon

Opdrachtgever: Protestantse Stichting Hydepark i.o.

Titel: Plangebied Nieuw Hydepark in Doorn, gemeente Utrechtse Heuvelrug;
archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek
(verkennende fase)

Status: eindversie

Datum: 16 juli 2013

Auteur: drs. S. Warning

Projectcode: UHHY

Bestandsnaam: NO4545_UHHY

Projectleider: drs. S. Warning

Projectmedewerker: drs. S. de Kruif

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: niet van toepassing

Bewaarplaats documentatie: RAAP West-Nederland

Autorisatie: dr. M. Lesparre-de Waal

Bevoegd gezag: gemeente Utrechtse Heuvelrug

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwenveldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2013

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Protestantse Stichting Hydepark i.o. heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in maart 2013 een archeologisch onderzoek uitgevoerd in Plangebied Nieuw Hydepark in Doorn, gemeente Utrechtse Heuvelrug. De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om op deze locatie nieuwbouw te realiseren en de huidige bebouwing deels te slopen. Het onderzoek is nodig in het kader van een bestemmingsplanwijziging, aangezien naar verwachting eventueel aanwezige archeologische resten bij toekomstige graafwerkzaamheden in het gebied zullen worden verstoord. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is derhalve verplicht conform het vigerend gemeentelijk beleid.

Zoals op basis van het bureauonderzoek reeds verwacht werd, bestaat de opbouw van het plangebied uit esdek op dekzand. Het esdek wordt afgedekt door een opgebracht/verstoord pakket. Voor het dekzand gold een hoge archeologische verwachting voor de aanwezigheid van vindplaatsen vanaf het Laat Paleolithicum. Vanaf maaiveld werden resten samenhangend met het Landgoed Hydepark verwacht. Tijdens het verkennend booronderzoek is de bodemopbouw en de mate van recente verstoring van de bodem van het plangebied in kaart gebracht. Uit het onderzoek blijkt dat in het plangebied vanaf maaiveld sprake is van een 1,45 m tot 2,6 m dik opgebracht/verstoord pakket. In dit pakket kunnen resten samenhangend met landgoed Hydepark aangetroffen worden.

Vanaf 1,9 m -Mv is dekzand aangetroffen. In het dekzand zijn in 4 van de 6 boringen een B- of BC-horizont waargenomen. Het vondstniveau werd in de top van het dekzand verwacht (A-horizont) en deze is opgenomen in het esdek. In het plangebied worden voornamelijk nog grondsporen verwacht (in de top van de C-horizont). Voor de periode Laat Paleolithicum t/m Neolithicum kan de verwachting voor het aantreffen van vindplaatsen naar beneden worden bijgesteld, aangezien deze voornamelijk uit een vondststrooiing bestaan. Er kan echter niet uitgesloten worden dat er in het plangebied sprake kan zijn van grafheuvels. Deze kunnen uit het Laat Neolithicum t/m de Bronstijd dateren.

Voor de periode Bronstijd t/m Vroege Middeleeuwen kan op basis van het huidige onderzoek de middelhoge tot hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen gehandhaafd worden, aangezien op deze vindplaatsen sprake kan zijn van dieper ingegraven sporen.

Op basis van de onderzoeksresultaten en de voorgenomen bodemingrepen (§ 1.3) kan worden geconcludeerd dat bij de realisatie van de plannen vermoedelijk archeologische resten zullen worden verstoord.

Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt aanbevolen in het kader van de bestaande planvorming een vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) te nemen. Geadviseerd wordt om geen graafwerkzaamheden te verrichten. Indien dit niet mogelijk

blijkt, wordt geadviseerd om de mogelijkheden van geofysisch onderzoek te onderzoeken. Met geofysisch onderzoek zouden mogelijk sporen en structuren van de historische tuinaanleg van landgoed Hydepark in kaart gebracht kunnen worden en kan mogelijk bepaald worden of deze resten door middel van een proefsleuvenonderzoek onderzocht dienen te worden. Indien graafwerkzaamheden dieper dan 1,0 m -Mv uitgevoerd gaan worden, wordt geadviseerd om een archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (IVO) karterende fase, bestaande uit geofysisch onderzoek en proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren. Een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) behoort conform de KNA versie 3.2 plaats te vinden op basis van een goedgekeurd Programma van Eisen (PvE). Dit PvE dient voor aanvang van het onderzoek te worden opgesteld door een senior-archeoloog en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de bevoegde overheid.

Over dit advies kunt u contact op nemen met de bevoegde overheid, in deze mevrouw Luksen-IJtsma, archeoloog van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Indien u dat wenst, kunnen wij u in dit overleg assisteren.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
Administratieve gegevens	6
1 Inleiding.....	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Ligging van het plangebied	7
1.3 Planomschrijving	7
1.4 Doel- en vraagstelling	7
1.5 Kwaliteit	8
2 Bureauonderzoek	9
2.1 Methode	9
2.2 Aardkundige situatie	9
2.3 Bewoningsgeschiedenis	11
2.4 Archeologie	12
2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting	13
3 Veldonderzoek	14
3.1 Methode	14
3.2 Resultaten.....	14
3.3 Synthese	15
4 Conclusies en aanbevelingen	17
4.1 Onderzoeksvragen.....	17
4.2 Conclusies	19
4.3 Aanbevelingen.....	19
Literatuur	21
Gebruikte afkortingen.....	22
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen	23
Bijlage 1: Boorbeschrijvingen	29

Administratieve gegevens

Projectcode	UHHY	
ARCHIS Onderzoeksmelding	56107	
Type onderzoek	bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase)	
Opdrachtgever	Protestantse Stichting Hydepark i.o.	
Contactpersoon	De heer G. Westerveld	
Onderzoekskader	Bestemmingsplanwijziging	
Locatie	Plangebied Nieuw Hydepark	
	<i>Plaats</i>	Doorn
	<i>Gemeente</i>	Utrechtse Heuvelrug
	<i>Provincie</i>	Utrecht
	<i>Kadastrale gegevens</i>	Gemeente Doorn, sectie A, nummer 0726
	<i>Oppervlakte plangebied</i>	7.800 m ²
	<i>Kaartblad</i>	32C
	<i>Centrumcoördinaat</i>	149.485 / 450.776
Bevoegde gezag	gemeente Utrechtse Heuvelrug	
Contactpersoon	Mevrouw A. Luksen-IJtsma	
Onderzoekperiode	Maart 2013	
Afbakening onderzoeksgebied	Tijdens het bureauonderzoek is het plangebied inclusief een zone van 500 m rondom het plangebied onderzocht. Het bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) is beperkt gebleven tot het plangebied.	
ARCHIS-vondstmelding	niet van toepassing	
ARCHIS-waarneming	niet van toepassing	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Protestantse Stichting Hydepark i.o. heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in maart 2013 een archeologisch bureauonderzoek (BO) en een Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkenkende fase, door middel van boringen uitgevoerd in Plangebied Nieuw Hydepark, gemeente Utrechtse Heuvelrug. De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om op deze locatie nieuwbouw te realiseren en een deel van de huidige bebouwing te slopen, waarvoor een bestemmingsplanwijziging nodig is. Op de archeologische beleidskaart van Utrechtse Heuvelrug ligt het plangebied in een zone met een zeer hoge archeologische waarde (Botman e.a., 2009). Het beleid voor deze zone schrijft voor dat bij bodemingrepen groter dan 50 m² en dieper dan 30 cm -Mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. De omvang van de bodemingrepen bedraagt 7.800 m² en de diepte van de ingrepen is nog onbekend. Het onderzoek is nodig aangezien naar verwachting eventueel aanwezige archeologische waarden bij toekomstige graafwerkzaamheden in het gebied zullen worden verstoord.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt ten noorden van de Driebergsestraatweg buiten de bebouwde kom van Doorn (figuur 1). Op recente luchtfoto's in Google Earth is het plangebied afgebeeld als deels bebouwd en deels begroeid met gras en bomen. Volgens de geraadpleegde topografische kaart en het Actueel Hoogtebestand Nederland (<http://www.ahn.nl/>) bedraagt de huidige maaiveldhoogte in het plangebied ongeveer 7,5 m +NAP.

1.3 Planomschrijving

De opdrachtgever is voornemens om in het plangebied nieuwbouw te realiseren. Nadat de nieuwbouw in gebruik is genomen zal de huidige bebouwing gesloopt worden. Voor de realisatie van de nieuwbouw moet een bestemmingsplanwijziging doorlopen worden. Onder de nieuwbouw is geen kelder voorzien. De geplande graafwerkzaamheden reiken tot maximaal 1,0 m -Mv.

1.4 Doel- en vraagstelling

De doelstelling van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie over bekende of verwachte archeologische waarden binnen het plangebied aan de hand van bestaande bronnen teneinde een gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen. Het doel van het veldonderzoek is het toetsen en aanvullen van deze gespecificeerde verwachting. Op basis van de onderzoeksresultaten en de aard en omvang van de voorgenomen bodemingrepen is vervolgens in hoofdstuk 4 een advies gegeven over de omgang met eventueel aanwezige archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of archeologische resten.

Onderzoeksvragen:

1. Wat is de geologische/bodemkundige opbouw van de ondergrond en is het bodemprofiel intact?
2. Indien het bodemprofiel niet intact is, wat is de aard, en diepte en omvang van de verstoring?
3. Wat is de specifieke archeologische verwachting van het plangebied en wordt deze bij het veldonderzoek bevestigd?
4. Indien de archeologische verwachting niet kan worden bevestigd, wat is hiervoor een mogelijke verklaring?
5. Is in het plangebied een intact potentieel vondstniveau aanwezig en zo ja, komt dit overeen met het op basis van het bureauonderzoek verwachte potentiële vondstniveau?
6. Zijn er (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?
7. In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische resten bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied? En hoe kan deze verstoring door planaanpassing tot een minimum worden beperkt?
8. Welke vorm van nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van archeologische waarden en hun omvang, ligging, aard en datering voldoende te kunnen bepalen om te komen tot een selectiebesluit?

1.5 Kwaliteit

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.2), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl).

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de geldende richtlijnen voor archeologisch onderzoek, zoals beschreven in *Voorwaarden aan onderzoek gemeente Utrechtse Heuvelrug juli 2012*. Voorafgaand aan het veldonderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld en ter goedkeuring aan mevrouw Luksen-IJtsma van gemeente Utrechtse Heuvelrug voorgelegd. Dit PvA is goedgekeurd (dd. 21-03-2013).

Voor de in deze notitie genoemde archeologische perioden wordt verwezen naar tabel 1. Daarnaast is achter in dit rapport een lijst met gebruikte afkortingen opgenomen.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Tijdens het bureauonderzoek wordt aan de hand van verschillende bronnen informatie verzameld om inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de (lokale) opbouw van de bodem en de sporen die de mens in het landschap heeft achtergelaten. Om een beeld te vormen over het voormalige landschap is onder andere gebruikgemaakt van verschillende geologische, geomorfologische en bodemkundige kaarten. Voor informatie omtrent het reliëf in en rondom het plangebied is het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN) geraadpleegd (www.ahn.nl).

Om de bekende archeologische gegevens te inventariseren zijn de beleidsadvieskaart van de gemeente Utrechtse Heuvelrug (Botman e.a., 2009), de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) van de provincie Utrecht, de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) en het Archeologisch Informatie Systeem (Archis II) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed geraadpleegd.

Om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van eventuele bebouwing en/of bodemverstoringen in het plangebied zijn onder andere historisch kaartmateriaal (www.watwaswaar.nl) en het Bodemloket (www.bodemloket.nl) geraadpleegd. Voor een volledig overzicht van de geraadpleegde bronnen wordt verwezen naar de literatuurlijst achter in dit rapport.

2.2 Aardkundige situatie

Landschappelijke ontwikkeling

Het plangebied ligt landschappelijk gezien in het Utrecht-Gelders zandgebied. Dit landschap wordt grotendeels bepaald door het stuwwallen complex van de Utrechtse Heuvelrug. De stuwwal van de Utrechtse Heuvelrug met het bijbehorende bekken van de Gelderse Vallei zijn gedurende de voorlaatste ijstijd ontstaan (200.000-130.000 jaar geleden).

Gedurende het Midden Weichselien (ca. 73.000 - 13.000 jaar geleden) was er sprake van een zeer koude en droge periode waarin door het ontbreken van vegetatie veel fijnzandig materiaal kon gaan verstuiven. Het materiaal werd getransporteerd en elders afgezet als dekzand. Het dekzand is onder andere als een soort gordel tot afzetting gekomen langs de flanken van de stuwwal. De afzettingen die hierbij gevormd werden, worden ook wel dekzanden genoemd.

Ongeveer 10.000 jaar geleden ging de laatste ijstijd over in de relatief warme periode waarin we ons nu bevinden, het Holoceen. Door het warmere klimaat zijn de stuwwallen begroeid geraakt met bossen. In de Middeleeuwen ontstonden door ontbossing, afplagging en schapenbeweiding heidevelden. Deze transformatie moet zich al vanaf de Vroege Middeleeuwen hebben voltrokken (Botman e.a., 2009).

Geo(morfo)logie

Volgens de geologische kaart van Nederland bestaat de ondergrond van het plangebied uit dekzand (RGD, 1984; code Tw3).

Geomorfologisch gezien ligt het plangebied op de grens van een zone met gordeldekzandwelingen al dan niet met oud bouwlanddek en een zone met lage landduinen met bijbehorende vlakten en laagten (Stiboka/RGD, 1982: code 3L6 en 4L8).

De gordeldekzandwelingen behoren tot een Pleistoceen dekzandlandschap en zijn van een dusdanige ouderdom dat zich hierin een podzolbodem gevormd kan hebben. De lage landduinen bestaan uit secundair verstoven dekzand en worden gerekend tot de Formatie van Boxtel, het Laagpakket van Kootwijk (NITG-TNO, 2003). De landduinen zijn ontstaan in het Holoceen. Ten noordoosten van het plangebied bevindt zich de stuwwal van Woudenberg (Berendsen, 2004).

Bodem

De bodem in het plangebied bestaat uit kamppodzolgronden: leemarm en zwak lemig fijn zand (Stiboka, 1966; code cHd21). Kamppodzolbodems zijn bodems met een matig dikke A-horizont (30-50 cm), die het resultaat is van ophoging met plaggenmest, het zogenaamde esdek (De Bakker, 1966). Ze worden vooral in oudere ontginningen aangetroffen op de hogere delen van de Veluwe (Kuipers, 1980). Het op zo grote schaal bemesten met plaggenmest dat esdekken ontstaan, begint tussen 1000 en 1600 na Chr. (Blijdenstijn, 2005).

Voordat de plaggenmest werd aangebracht, is in drogere gebieden vaak op natuurlijke wijze een humus- of moderpodzol in het dekzand ontstaan. Een podzol is een bodem met een uitspoelingslaag (E-horizont) en een inspoelingslaag (B-horizont). Het proces van het uitloggen van de E-horizont en de vorming van een B-horizont door inspoeling van amorfe humus en ijzer wordt podzolering genoemd. Het oorspronkelijke dekzand onder de B-horizont wordt C-horizont genoemd. De overgang van B-horizont naar C-horizont heet BC-horizont. Indien de podzolbodem of delen daarvan nog intact zijn, kunnen eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen vanaf het Laat Paleolithicum nog (gedeeltelijke) aanwezig zijn.

Op de bodemkaart staat in de directe omgeving van het plangebied grondwatertrap VII aangegeven. Grondwatertrap VII wijst erop dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand meer dan 80cm -Mv en de laagste grondwaterstand meer dan 120 cm -Mv bedraagt. Een dergelijk lage grondwaterstand betekent dat eventueel aanwezige organische archeologische resten (zoals hout en bot) binnen 120 cm -Mv niet goed geconserveerd zullen zijn. Anorganische archeologische resten kunnen in goede staat in de bodem aanwezig zijn.

2.3 Bewoningsgeschiedenis

(Cultuur)historische achtergrond

De omgeving van het plangebied is vanaf circa 1000 n. Chr. door middel van kampongtingning geschikt gemaakt voor de landbouw (Blijdenstijn, 2005). Volgens de CHS is het gebied waarbinnen het plangebied valt pas na 1800 in cultuur gebracht.

Landgoed Hydepark

Het plangebied ligt op het terrein van landgoed Hydepark. Het landgoed is in 1815 gesticht en besloeg 114 hectare grond. De eerste eigenaar (de heer Hoff) liet een woning (huize Heidepark), een koetshuis en een tuinmanswoning bouwen en veranderde het heidelandschap in bos- en akkerland. In 1862 werd het tweede Huize Heidepark gebouwd. Deze woning was groter dan het vorige huis. Vanaf 1885 werd het landgoed drastisch veranderd. De naam werd veranderd van Heidepark in Hydepark en op het terrein werden een groot buitenhuis (40x20m), stallen, een koetsierswoning en tuinmanswoning, een orangerie, een watertoren, twee portierswoningen, een machinegebouw, kassen, een boerderij, een varkensfokkerij, een woning voor de jachtopziener en een villa voor de zoon gebouwd (Laman, 1995).

In de Tweede Wereldoorlog werd Huize Hydepark door de Duitsers als hoofdkwartier gevorderd. Door een bombardement van de Engelsen werd het ernstig beschadigd. Kort voor het eind van de oorlog hielden de Duitsers een drankgelag in de kelder, waar ook de munitie lag opgeslagen. Er vond een hevige explosie plaats waarbij het huis verwoest werd (www.hydepark.nl).

Van het vanaf 1861 aangelegde landgoed zijn alleen de tuinmanswoning, een orangerie en een ijskelder bewaart gebleven (Laman, 1995).

Op de locatie van Huize Hydepark is in 1962 het theologisch seminarium van de Protestantse Kerk gebouwd. Dit seminarium is inmiddels in gebruik als conferentiecentrum met hotel. Voor de ligging van de verschillende huizen zie figuur 2.

Binnen de grenzen van het plangebied bevinden zich volgens de CHS geen monumentale gebouwen of andere structuren van historische waarde. De tuinmanswoning, orangerie en de ijskelder liggen buiten het plangebied.

Historisch landgebruik

Om inzicht te verkrijgen in het grondgebruik in het plangebied in de Nieuwe tijd biedt de analyse van historische kaarten een goede invalshoek.

Op de 'Kaart van de Lande van Utrecht' uit 1696 van De Roy staat in het plangebied geen bebouwing afgebeeld. Het plangebied ligt in een overgangszone tussen de 'Wegh na Doorn' met landhuizen in het zuiden en een landduingebied in het noorden (De Roy, 1973).

Op de kadastrale minuut uit de periode 1811-1832 is de eerste bebouwing van Hydepark (dan Heidepark genaamd) aangegeven (www.watwaswaar.nl). Op topografische kaarten uit het einde van de 19e eeuw wordt de hierboven beschreven bebouwing van landgoed Hydepark zichtbaar (figuur 3). In het plangebied zelf staat het Huis Hydepark aangegeven (Wieberdink, 1989; www.watwaswaar.nl). Op topografische kaarten uit 1950-1960 is de bebouwing in het plangebied

verdwenen. Vanaf de jaren 60 wordt er weer bebouwing in het plangebied aangegeven (www.watwaswaar.nl)

2.4 Archeologie

Archeologische verwachting

Op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Utrechtse Heuvelrug ligt het plangebied in een beschermde landgoederenzone. Daarnaast ligt het plangebied in een zone met een lage verwachtingswaarde voor alle perioden. Deze verwachting is gebaseerd op de verwachte bodemopbouw bestaande uit stuifduinen op dekzand (Botman e.a., 2009).

Op de IKAW valt het plangebied in een zone met een lage archeologische verwachting. Deze verwachting is gebaseerd op de ligging van het plangebied in een zone met mogelijke stuifduinen (Deeben, 2008; zie ook www.cultureelerfgoed.nl).

Bekende archeologische resten

In ARCHIS staan geen archeologische monumenten geregistreerd uit de directe omgeving van het plangebied (straal 500 m).

Op landgoed Hydepark, binnen een straal van 500 m van het plangebied, zijn een mogelijke grafurn uit de Romeinse tijd en enkele fragmenten aardewerk uit de Middeleeuwen aangetroffen (figuur 1: ARCHIS-waarnemingsnummers 26438, 44148 en 427249).

Op 400 m ten zuiden van het plangebied ligt huis Berkenrode. Bij dit huis zijn enkele fragmenten aardewerk uit de Romeinse tijd en Middeleeuwen aangetroffen (figuur 1: ARCHIS-waarnemingsnummers 26424 en 26901).

Gegevens eerder onderzoek

Inde directe omgeving van het plangebied is eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd. Ten noorden van het plangebied is in 2007 een verkennend booronderzoek rondom het F.D. Roosevelthuis uitgevoerd. Tijdens dat onderzoek bleek het plangebied grotendeels verstoord tot in het dekzand. In andere delen is intact dekzandprofiel of een middeleeuwse akkerlaag aangetroffen. Op basis van het onderzoek is aanbevolen om delen van het terrein te beschermen door planinpassing (Raczynski-Henk, 2007).

Ten noordoosten van het plangebied is in 2009 door ADC Archeoprojecten een verkennend en karterend booronderzoek uitgevoerd. Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat ook hier de bodem deels verstoord is tot in de C-horizont van het dekzand en deels nog een restant podzol B- horizont aanwezig is. In het plangebied is de vondstlaag grotendeels verdwenen, daarom is voor deze locatie een proefsleuvenonderzoek geadviseerd (Van Lil).

Op basis van deze onderzoeken kan geconcludeerd worden dat de mate van bodemverstoringen plaatselijk kunnen verschillen. Binnen een plangebied kan de bodem tot in de C-horizont verstoord zijn, of kan sprake zijn van een plaggendeek met een B-horizont eronder.

2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van het bureauonderzoek geldt een middelhoge tot hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de periode Laat Paleolithicum tot en met de Nieuwe tijd. Het kan gaan om (resten van) nederzettingsterreinen/grafvelden/akkerlagen en/of gebruiksvoorwerpen.

Indien de pleistocene afzettingen afgedekt zijn door een esdek, kunnen archeologische resten uit het Laat Paleolithicum tot en met de Vroege Middeleeuwen zich in de top van de pleistocene afzettingen onder het esdek bevinden. De archeologische resten zullen hoofdzakelijk bestaan uit een strooiing van aardewerk of vuursteen en grondsporen. De vondstlaag is mogelijk opgenomen in het ophogings-/esdek. Archeologische grondsporen (uitgezonderd diepe paalsporen en waterputten) zullen zich bevinden tot in de top van de C-horizont. In dekzand zijn de bodemomstandigheden relatief droog en zuur. Organische resten en bot zullen hierdoor slecht geconserveerd zijn. Vooral handgevormd aardewerk zal minder goed geconserveerd zijn dan harder gebakken, geglaazuurd aardewerk. Vuursteen en natuursteen zullen goed geconserveerd zijn.

Daarnaast kunnen in het esdek archeologische resten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd voorkomen. Aangezien het esdek bestaat uit mest vermengd met grond van elders, is het hoogstwaarschijnlijk dat deze vondsten ook van elders komen. Dat betekent dat aan het aantreffen van dergelijke resten geen duidelijke conclusies verbonden kunnen worden. Onder specifieke omstandigheden kunnen zij wel inzicht verschaffen in de genese en voornamelijk de datering van het esdek.

Op basis van de ligging van het plangebied op landgoed Hydepark geldt een hoge verwachting voor het aantreffen van archeologische resten samenhangend met dit landgoed. Verwacht wordt dat de huidige bebouwing op de locatie van het grote huis (Huize Hydepark) ligt en de funderingen verstoord zijn. In het plangebied kunnen nog resten van historische tuinaanleg aanwezig zijn. Deze resten zijn met een booronderzoek niet of nauwelijks op te sporen.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) bestond uit een booronderzoek verkennde fase. Het doel van het veldonderzoek door middel van boringen is om de in het bureauonderzoek opgestelde specifieke archeologische verwachting te toetsen en waar nodig aan te passen. Tijdens het veldonderzoek wordt vastgesteld waar de oorspronkelijke bodemopbouw intact is gebleven en waar niet. Daarnaast wordt vastgesteld of het bodemprofiel en eventuele archeologische indicatoren aanleiding geven te veronderstellen dat archeologische resten aanwezig kunnen zijn in het plangebied. Daartoe zijn 6 boringen zo verspreid mogelijk over het plangebied geplaatst (figuur 4).

Er is geboord tot maximaal 3,5 m -Mv met een Edelmanboor met een diameter van 10 cm en een gutsboor met een diameter van 3 cm. De boringen zijn lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) digitaal beschreven in het boorbeschrijvingssysteem van RAAP (Deborah 2; Bijlage 1). Alle boringen zijn ingemeten met behulp van een RTK-GPS (x-, y-en z-waarden). Het opgeboorde materiaal is in het veld door middel van verbrokkeling en versnijding gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken).

3.2 Resultaten

Bodemopbouw

Tijdens het veldonderzoek is vanaf maaiveld een 1,45 tot 2,6 m dik opgebracht/verstoord pakket aangetroffen. Dit pakket bestaat uit donkerbruingrijs tot lichtbruingrijs zand met zandbrokken, grind en bouwpuin.

Esdek

Onder het opgebrachte/verstoorde pakket is in 5 boringen donker(bruin)grijs tot donkergrijsbruin, matig siltig zand aangetroffen (boringen 1, 2, 3, 5 en 6). Het zand is matig humeus en gevlekt. Dit pakket is geïnterpreteerd als door ophoging ontstane A-horizont; het esdek. In dit pakket zijn zand- en kleibrokjes aangetroffen. Waarschijnlijk is dit pakket grotendeels verstoord. De top van het esdek is tussen 1,45 m en 2,6 m -Mv (5,04 m en 4,52 m +NAP) aangetroffen. In boringen 2 en 6 is vanaf 1,55 m en 1,65 m - Mv (5,02 m en 5,06 m + NAP) een restant intact esdek aangetroffen. De dikte van het esdek varieert tussen 10 en 55 cm.

Dekzand

In de boringen 2, 3 en 6 gaat het esdek naar beneden toe over in bruin, zwak tot matig siltig zand. Dit zand is geïnterpreteerd als B-horizont in het dekzand. De top van de B-horizont is

tussen 1,9 m en 2,1 m -Mv (4,49 m en 4,67 m +NAP) aangetroffen. De dikte van de B-horizont varieert van 2 cm tot 25 cm.

In boring 1 is onder het esdek vanaf 2,25 m -Mv (4,76 m + NAP) bruingrijs zwak siltig zand aangetroffen. Dit is geïnterpreteerd als BC-horizont in het dekzand.

De B-horizont en de BC-horizont gaan naar beneden toe geleidelijk over in lichtgrijs zand met ijzervlekken. Dit is geïnterpreteerd als C-horizont van het dekzand. De top van de C-horizont is in deze boringen tussen 2,02 m en 2,35 m -Mv (4,47 m en 4,36 m +NAP) aangetroffen.

In boring 5 is de C-horizont direct onder het esdek, vanaf 2,8 m -Mv (4,32 m +NAP) aangetroffen en in boring 4 is de C-horizont direct onder het opgebrachte/verstoorde pakket, vanaf 2,35 m -Mv (3,89 m +NAP) aangetroffen.

Archeologische indicatoren

Tijdens het veldonderzoek zijn in het opgebrachte verstoorde pakket fragmenten baksteenpuin en grind waargenomen. Daarnaast zijn ook fragmenten verbrand baksteen waargenomen. Deze fragmenten zijn niet verzameld.

3.3 Synthese

Tijdens het veldonderzoek is in het plangebied een verstoord/opgebracht pakket op een (restant) esdek op dekzand aangetroffen. Op basis van de boringen kan niet vastgesteld worden of het opgebrachte/verstoorde pakket is ontstaan tijdens de aanleg van de huidige bebouwing. Mogelijk is een deel van dit pakket ontstaan tijdens de aanleg van het landgoed Hydepark. In dat geval zouden in het verstoord/opgebrachte pakket nog resten van historische tuinaanleg aangetroffen kunnen worden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan gedempte waterpartijen en tuinpaden. Het aantreffen van verbrand baksteen lijkt erop te wijzen dat Huize Hydepark inderdaad door een brand of explosie verwoest is. Hoewel de huidige bebouwing grotendeels op de plek van de historische bebouwing staat, kan niet uitgesloten worden dat buiten de bestaande bebouwing nog funderingen in de ondergrond aanwezig zijn.

Onder het verstoord/opgebrachte pakket is esdek en dekzand aangetroffen. In het esdek zijn klei- en zandbrokjes aangetroffen. Waarschijnlijk is het esdek grotendeels verstoord door de inrichting van het plangebied als landgoed in de 19e eeuw. In boringen 1, 3 en 5 is het esdek geheel verstoord, in boringen 2 en 6 is een restant onverstoord esdek aangetroffen. In boring 4 is het esdek geheel verdwenen.

Onder het esdek is geen A-horizont in het dekzand waargenomen. Deze is waarschijnlijk opgenomen in het esdek. Aangezien in 4 van de 6 boringen aanwijzingen voor bodemvorming in de top van het dekzand (B- of BC-horizont) zijn aangetroffen, wordt verwacht dat de top van het dekzand slechts deels verstoord is, voordat het esdek opgebracht is.

Het vondstniveau wordt in de top van het dekzand verwacht (A-horizont) en deze is opgenomen in het esdek. In het plangebied worden voornamelijk nog grondsporen verwacht (in de top van de C-horizont). Voor de periode Laat Paleolithicum t/m Neolithicum kan de verwachting voor het aantreffen van vindplaatsen naar beneden worden bijgesteld, aangezien deze voornamelijk uit

een vondststrooiing bestaan. Er kan echter niet uitgesloten worden dat er in het plangebied sprake kan zijn van grafheuvels. Deze kunnen uit het Laat Neolithicum t/m de Bronstijd dateren. Voor de periode Bronstijd t/m Vroege Middeleeuwen kan op basis van het huidige onderzoek de middelhoge tot hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen gehandhaafd worden, aangezien op deze vindplaatsen sprake kan zijn van dieper ingegraven sporen.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Onderzoeksvragen

Onderzoeksvragen:

1. *Wat is de geologische/bodemkundige opbouw van de ondergrond en is het bodemprofiel intact?*

In het plangebied is een opbouw van een opgebracht/verstoord pakket op esdek op dekzand aangetroffen. Het bodemprofiel is deels intact. In 5 van de 6 boringen is een esdek aangetroffen. In boringen 1, 3 en 5 is het esdek geheel verstoord, in boringen 2 en 6 is een restant onverstoord esdek aangetroffen. In 4 van de 6 boringen is daaronder een B- of BC-horizont op een C-horizont in het dekzand aangetroffen. In de overige 2 boringen gaat het esdek of opgebrachte/verstoorde pakket abrupt over in een C-horizont.

2. *Indien het bodemprofiel niet intact is, wat is de aard, en diepte en omvang van de verstoring?*

Tijdens het veldonderzoek is vanaf maaiveld een 1,45 tot 2,6 m dik opgebracht/verstoord pakket aangetroffen. Dit pakket bestaat uit donkerbruingrijs tot lichtbruingrijs zand met zandbrokken, grind en bouwpuin. Onder het opgebrachte/verstoorde pakket is een esdek op dekzand aangetroffen. In boringen 1, 3 en 5 is het esdek geheel verstoord, in boringen 2 en 6 is een restant onverstoord esdek aangetroffen. In boring 4 is het esdek geheel verdwenen. Deze verstoring zou mogelijk veroorzaakt kunnen zijn door de tuinaanleg van huize Hydepark, waardoor de verstoring archeologisch gezien interessant is. De top van het onverstoorde esdek is tussen 1,55 m en 1,65 m -Mv (5,02 m en 5,06 m +NAP) aangetroffen. De top van het dekzand is in 4 van de 6 boringen afgetopt door het esdek. In deze boringen is een B- of BC horizont aangetroffen waarin sporen vanaf het Laat Paleolithicum aanwezig kunnen zijn (bv. afvalkuilen, haardkuilen). In 2 boringen is onder het esdek alleen nog een C-horizont aanwezig. Hier kunnen alleen eventueel nog dieper ingegraven sporen aangetroffen worden (bv. paalkuilen). De top van het onverstoorde dekzand bevindt zich tussen 1,9 m en 2,8 m -Mv (4,49 m en 4,32 m +NAP).

3. *Wat is de specifieke archeologische verwachting van het plangebied en wordt deze bij het veldonderzoek bevestigd?*

Op basis van het bureauonderzoek gold een hoge verwachting voor de aanwezigheid van vindplaatsen vanaf het Laat Paleolithicum. Daarnaast werden resten die verband houden met landgoed Hydepark verwacht. Op basis van het veldonderzoek kan deze verwachting gehandhaafd blijven. Hoewel de huidige bebouwing grotendeels op de plek van de historische bebouwing staat, kan niet uitgesloten worden dat buiten de bestaande bebouwing nog funderingen in de ondergrond aanwezig zijn.

4. *Indien de archeologische verwachting niet kan worden bevestigd, wat is hiervoor een mogelijke verklaring?*

Niet van toepassing.

5. *Is er in het plangebied een intact potentieel vondstniveau aanwezig en zo ja, komt dit overeen met het op basis van het bureauonderzoek verwachte potentiële vondstniveau?*

In het plangebied zijn twee niveaus waarin eventueel aanwezige resten aanwezig kunnen zijn aangetroffen.

In het opgebrachte/verstoorte pakket kunnen resten samenhangend met landgoed Hydepark aangetroffen worden. Op basis van het veldonderzoek kan geen onderscheid gemaakt worden tussen recente verstoringen en historische verstoringen veroorzaakt door bijvoorbeeld de aanleg en het onderhoud van een tuin.

In de top van het dekzand kunnen resten vanaf het Laat Paleolithicum verwacht worden. In 4 van de 6 boringen zijn aanwijzingen voor bodemvorming aangetroffen. Dit wijst op een (deels) intact niveau.

6. *Zijn er (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?*

Niet van toepassing.

7. *In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische resten bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied? En hoe kan deze verstoring door planaanpassing tot een minimum worden beperkt?*

In het opgebrachte/verstoorte pakket kunnen resten die verband houden met landgoed Hydepark aangetroffen worden. Hierbij zal het voornamelijk om resten van de tuinaanleg gaan (zoals gedempte waterpartijen en tuinpaden). Deze resten kunnen vanaf maaiveld in het hele plangebied aangetroffen worden. Daarnaast kunnen vindplaatsen vanaf het Laat Paleolithicum aanwezig zijn in de top van het dekzand, direct onder het esdek. Dergelijke vindplaatsen worden vanaf 1,9 m -Mv (boring 2) of 4,76 m +NAP (boring 1) verwacht.

8. *Welke vorm van nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van archeologische waarden en hun omvang, ligging, aard en datering voldoende te kunnen bepalen om te komen tot een selectiebesluit?*

Aanbevolen wordt om de mogelijkheden van geofysisch onderzoek te onderzoeken. Met geofysisch onderzoek zouden mogelijk sporen en structuren van de tuinaanleg van landgoed Hydepark in kaart gebracht kunnen worden. Op basis van het geofysisch onderzoek kan mogelijk besloten worden of er in het plangebied sprake is van sporen en structuren van de tuinaanleg van landgoed Hydepark die in een vervolgonderzoek nader onderzocht moeten worden.

Indien graafwerkzaamheden dieper dan 1,0 m -Mv uitgevoerd worden, wordt aanbevolen om een proefsleuvenonderzoek (karterende fase) uit te laten voeren. Het proefsleuvenonderzoek kan op basis van het geofysisch onderzoek mogelijk beperkt worden tot de top van het dekzand.

4.2 Conclusies

Op basis van de onderzoeksresultaten en de voorgenomen bodemingrepen (paragraaf 1.3) kan worden geconcludeerd dat bij de realisatie van de plannen vermoedelijk archeologische resten zullen worden verstoord.

Zoals op basis van het bureauonderzoek reeds verwacht werd, bestaat de opbouw van het plangebied uit esdek op dekzand. Het esdek wordt afgedekt door een opgebracht/verstoord pakket. Voor het dekzand gold een hoge archeologische verwachting voor de aanwezigheid van vindplaatsen vanaf het Laat Paleolithicum. Vanaf maaiveld werden resten samenhangend met het Landgoed Hydepark verwacht. Tijdens het verkennend booronderzoek is de bodemopbouw en de mate van recente verstoring van de bodem van het plangebied in kaart gebracht. Uit het onderzoek blijkt dat in het plangebied sprake is van een 1,45 m tot 2,6 m dik opgebracht/verstoord pakket. In dit pakket kunnen resten samenhangend met landgoed Hydepark aangetroffen worden.

Vanaf 1,9 m -Mv is dekzand aangetroffen. In het dekzand zijn in 4 van de 6 boringen een B- of BC-horizont waargenomen. Het vondstniveau werd in de top van het dekzand verwacht (A-horizont) en deze is opgenomen in het esdek. In het plangebied worden voornamelijk nog grondsporen verwacht (in de top van de C-horizont). Voor de periode Laat Paleolithicum t/m Neolithicum kan de verwachting voor het aantreffen van vindplaatsen naar beneden worden bijgesteld, aangezien deze voornamelijk uit een vondststrooiing bestaan. Er kan echter niet uitgesloten worden dat er in het plangebied sprake kan zijn van grafheuvels. Deze kunnen uit het Laat Neolithicum t/m de Bronstijd dateren.

Voor de periode Bronstijd t/m Vroege Middeleeuwen kan op basis van het huidige onderzoek de middelhoge tot hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen gehandhaafd worden, aangezien op deze vindplaatsen sprake kan zijn van dieper ingegraven sporen.

4.3 Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt aanbevolen in het kader van de bestaande planvorming een vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) te nemen. Geadviseerd wordt om geen graafwerkzaamheden te verrichten. Indien dit niet mogelijk blijkt wordt geadviseerd om de mogelijkheden van geofysisch onderzoek te onderzoeken. Met geofysisch onderzoek zouden mogelijk sporen en structuren van de historische tuinaanleg van landgoed Hydepark in kaart gebracht kunnen worden en kan mogelijk bepaald worden of deze resten door middel van een proefsleuvenonderzoek onderzocht dienen te worden.

Indien graafwerkzaamheden dieper dan 1,0 m -Mv uitgevoerd gaan worden, wordt geadviseerd om een archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (IVO) karterende fase, bestaande uit geofysisch onderzoek en proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren. Een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) behoort conform de KNA versie 3.2 plaats te vinden op basis van een goedgekeurd Programma van Eisen (PvE). Dit PvE dient voor aanvang van het onderzoek te worden opgesteld door een senior-archeoloog en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de bevoegde overheid.

Over dit advies kunt u contact op nemen met de bevoegde overheid, in deze mevrouw Luksen-IJtsma, archeoloog van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Indien u dat wenst, kunnen wij u in dit overleg assisteren.

Literatuur

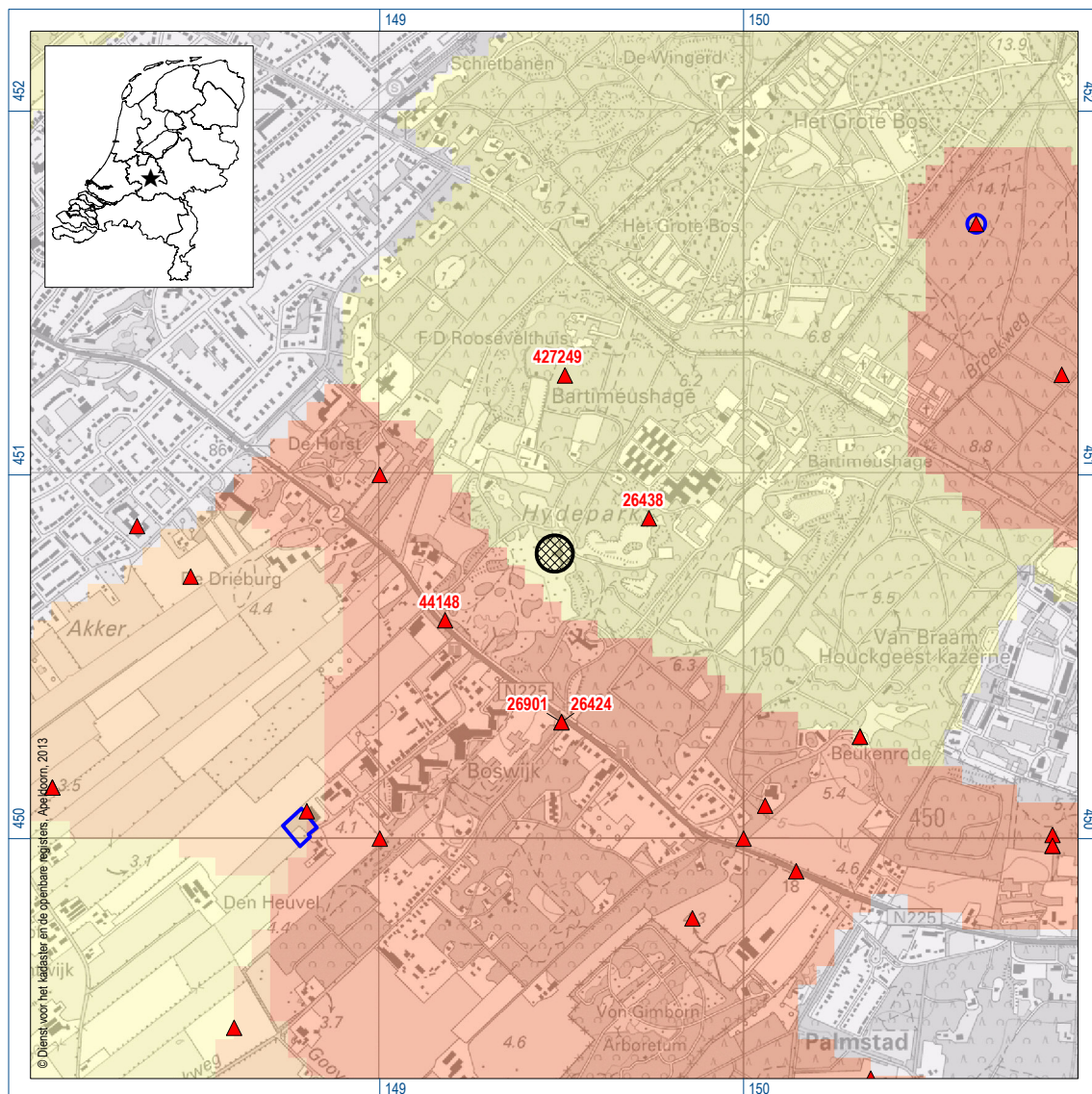
- Bakker, H. de**, 1966. De subgroepen van het systeem van bodemclassificatie voor Nederland. In *Boor en spade: verspreide bijdragen tot de kennis van de bodem van Nederland*. Stiboka, Wageningen.
- Berendsen, H.**, 2004. *De vorming van het land. Inleiding in de geologie en de geomorfologie*. Koninklijke Van Gorcum, Assen.
- Blijdenstijn, R.**, 2005. *Tastbare Tijd. Cultuurhistorische atlas van de provincie*. Provincie Utrecht, Utrecht.
- Botman, A., N. de Jonge & S. van der A**, 2009. Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart inclusief rapportage. *ADC-rapport H033*. ADC-Heritage, Bunschoten.
- Deeben, J.H.C. (red.)**, 2008. De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW), derde generatie. *Rapportage Archeologische Monumentenzorg 155*. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort (info: www.cultureelerfgoed.nl).
- Kuipers, S.F.**, 1980. *Bodemkunde*. Ecdubboek, Culemborg.
- Laman, M.**, 1995. *Doorn. Geschiedenis en Architectuur*. Monumenten Inventarisatie Provincie Utrecht (MIP), Zeist.
- Lil, R. van**, 2009. Doorn - Oude Arnhemse Bovenweg 3 (gemeente Utrechtse Heuvelrug) Een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend en karterend booronderzoek. *ADC rapport 1821*. ADC ArcheoProjecten, Amersfoort.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- NITG-TNO**, 2003. *Lithostratigrafische Nomenclator Ondiepe Ondergrond Nederland*. Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen TNO, Utrecht.
- Raczynski Henk, Y.**, 2007. Plangebied F.D. Roosevelthuis te Doorn, gemeente Utrechtse Heuvelrug: archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase). *RAAP-notitie 2418*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Roy, B. de**, 1973. *Nieuwe kaart van den Lande van Utrecht*. Canaletto, Alphen aan den Rijn.
- Stiboka**, 1966. *Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Blad 32 West Amersfoort*. Stichting voor de Bodemkartering, Wageningen.
- Stiboka/RGD**, 1982. *Geomorfologische Kaart van Nederland 1:50.000. Blad 32 Amersfoort*. Stichting voor de Bodemkartering, Rijks Geologische Dienst, Wageningen, Haarlem.
- Wieberdink, G.L.**, 1989. *Historische atlas Utrecht: chromotopografische kaart des Rijks 1:25.000*. Robas Producties, Den IJp.

Gebruikte afkortingen

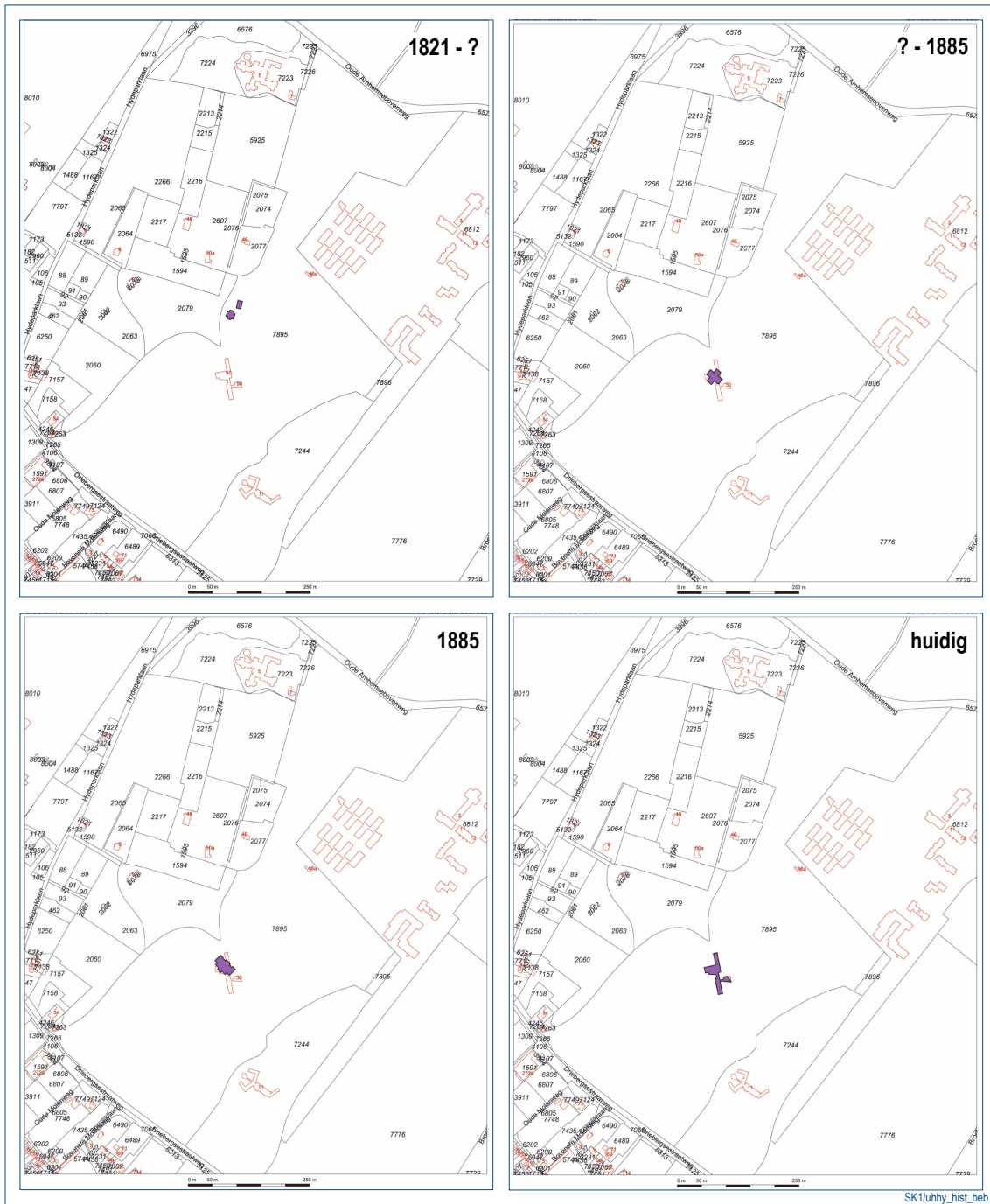
AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
CHS	Cultuurhistorische HoofdStructuur
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
IVO(-P)	Inventariserend VeldOnderzoek (Proefsleuven)
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
-Mv	beneden maaiveld
NAP	Normaal Amsterdams Peil
PvE	Programma van Eisen
TNO	Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

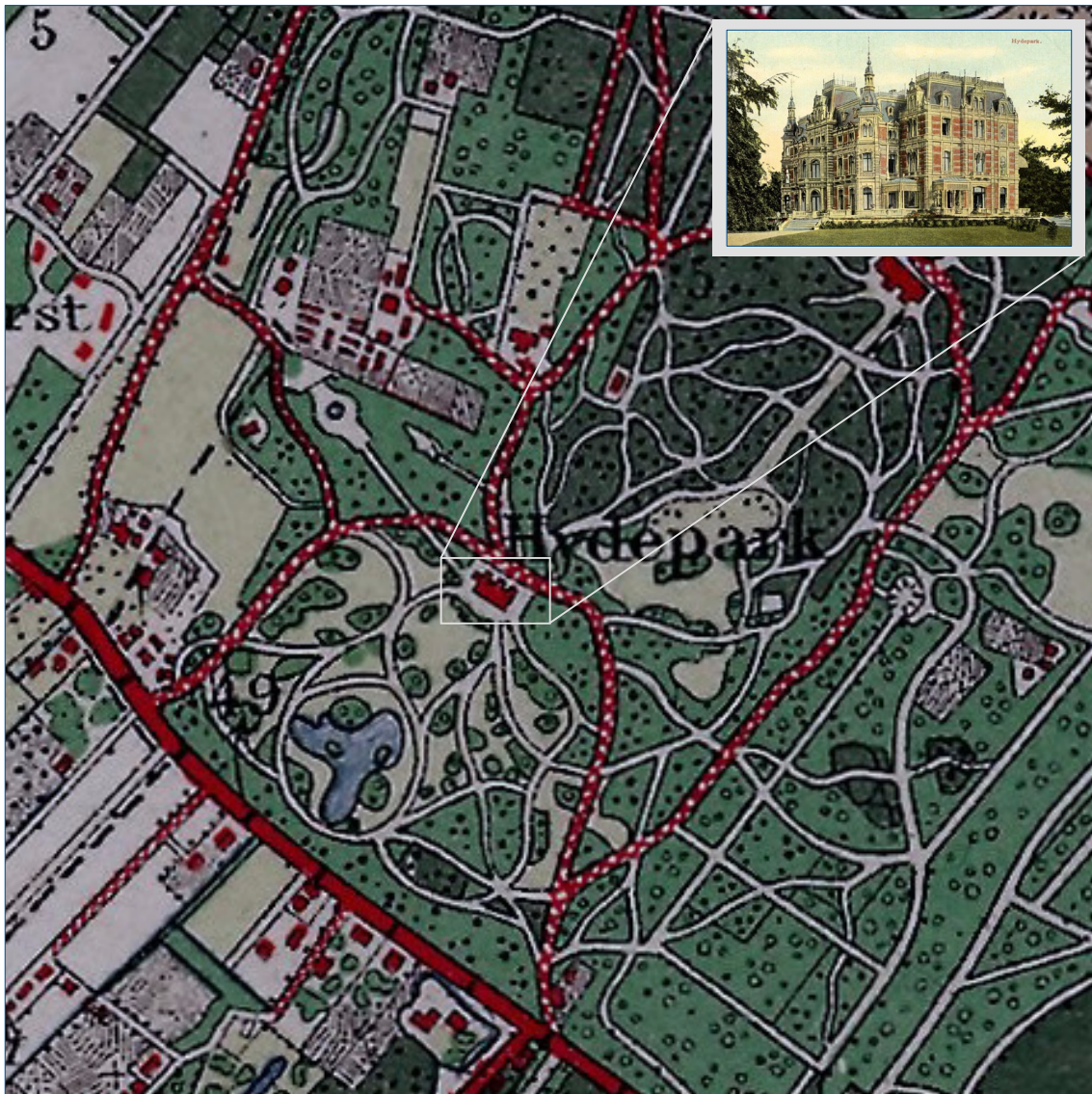
- Figuur 1.** Ligging van het plangebied (zwart gearceerd) met ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw) op de IKAW; inzet: ligging in Nederland (ster).
- Figuur 2.** Projectie van de historische bebouwing (paars) en huidige bebouwing (paars) op de huidige kadastrale kaart (bron: opdrachtgever).
- Figuur 3.** Ligging van het voormalige huize Hydepark op de Topografische Militaire Kaart uit 1910 (bron: www.watwaswaar.nl); inzet: afbeelding van het voormalige huize Hydepark.
- Figuur 4.** Resultaten veldonderzoek.
- Tabel 1.** Archeologische tijdschaal.
- Bijlage 1.** Boorbeschrijvingen.

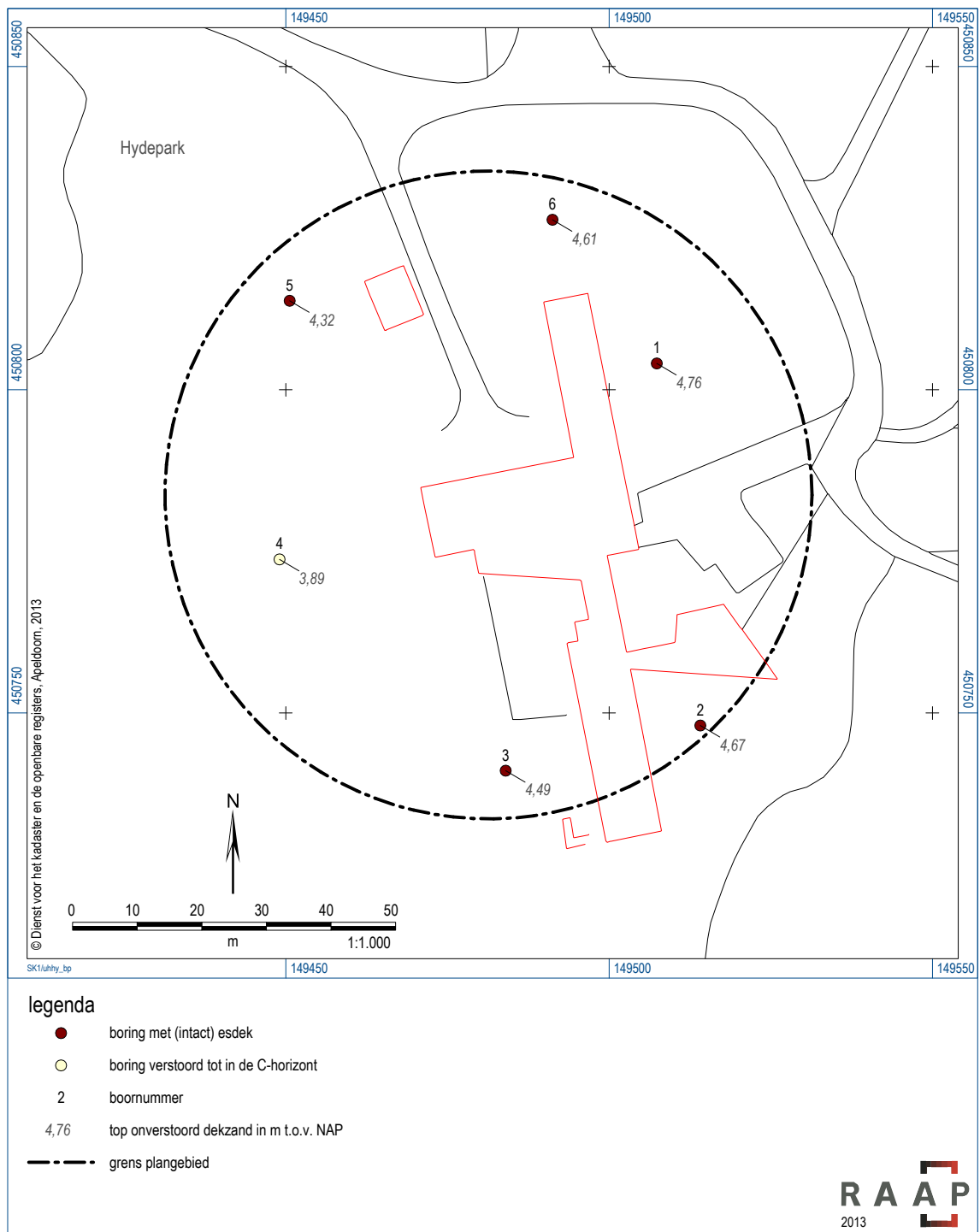
Figuur 1. Ligging van het plangebied (zwart gearceerd) met ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw) op de IKAW; inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Projectie van de historische bebouwing (paars) en huidige bebouwing (paars) op de huidige kadastrale kaart (bron: opdrachtgever).

Figuur 3. Ligging van het voormalige huize Hydepark op de Topografische Militaire Kaart uit 1910 (bron: www.watwaswaar.nl); inzet: afbeelding van het voormalige huize Hydepark.

Figuur 4. Resultaten veldonderzoek.

Archeologische perioden			
Tijdperk			Datering
Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)			1795
Nieuwe tijd		B	1650
		A	1500
Middeleeuwen		Laat	1250
		Vol	1050
	Vroeg	Ottoons	900
		Karolingisch	725
		Merovingisch laat	525
		Merovingisch vroeg	450
Romeinse tijd		Laat	270
		Midden	70 na Chr.
		Vroeg	15 voor Chr.
Prehistorie	IJzertijd	Laat	250
		Midden	500
		Vroeg	800
	Bronstijd	Laat	1100
		Midden	1800
		Vroeg	2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2850
		Midden	4200
		Vroeg	4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	6450
		Midden	8640
		Vroeg	9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	12.500
		Jong B	16.000
		Jong A	35.000
		Midden	250.000
		Oud	

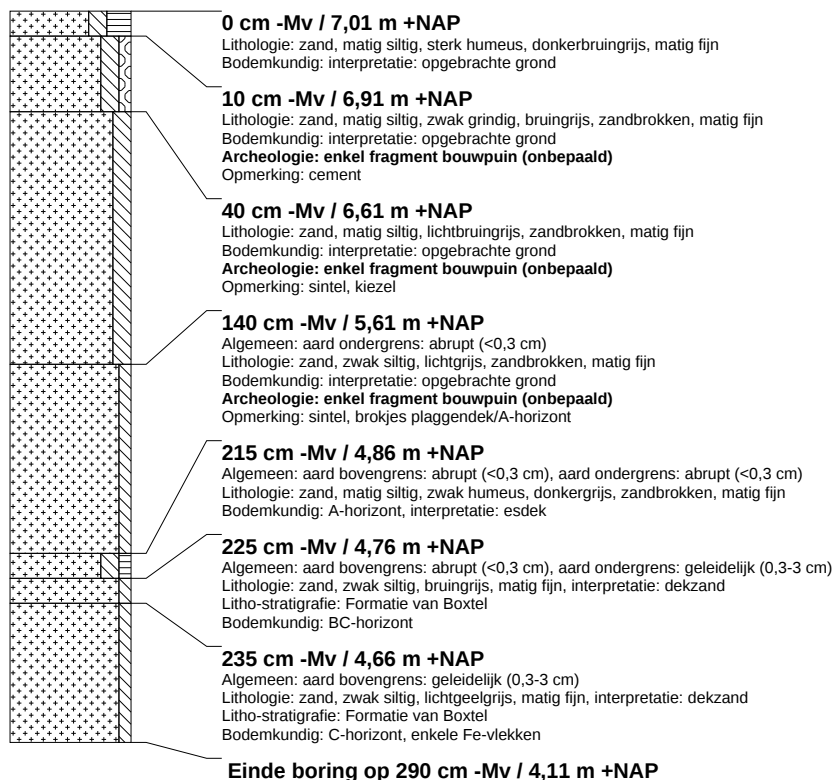
tabell1_standdaard_Archeologisch_RAAP_2010

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

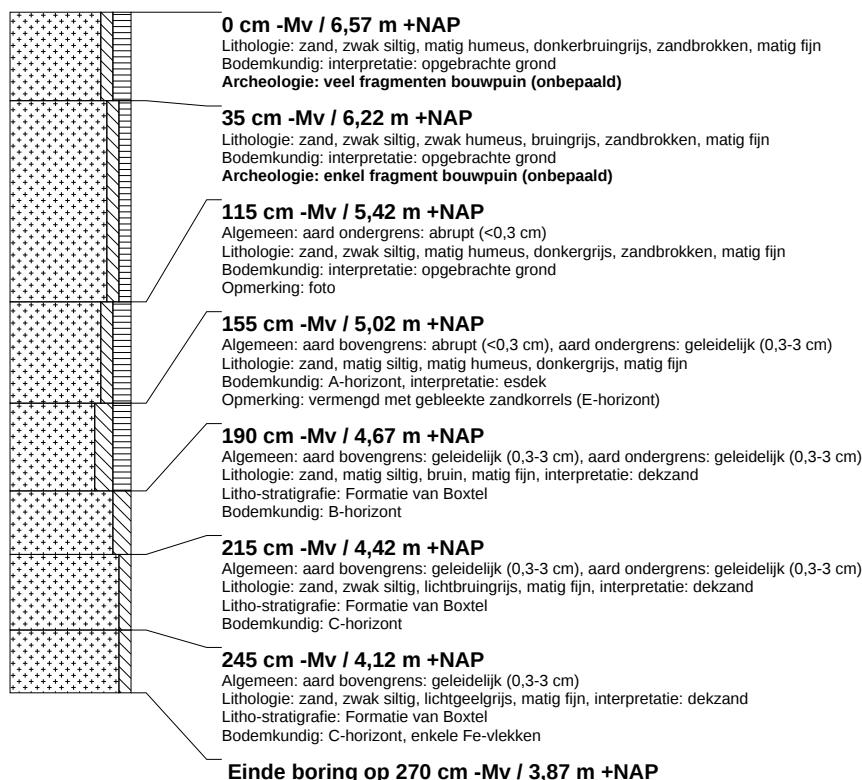
boring: UHHY-1

beschrijver: SW/SK, datum: 26-3-2013, X: 149.507,39, Y: 450.804,05, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32C, hoogte: 7,01, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Utrecht, gemeente: Utrechtse Heuvelrug, plaatsnaam: Doorn, opdrachtgever: Protestantse Stichting Hydepar, uitvoerder: RAAP West

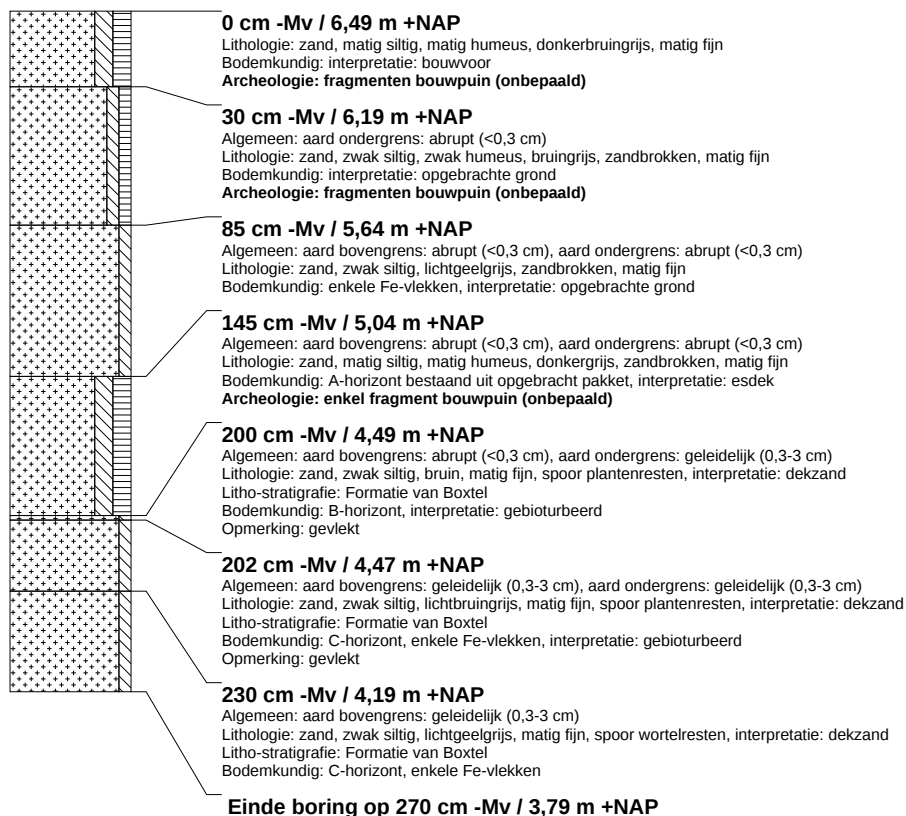
boring: UHHY-2

beschrijver: SW/SK, datum: 26-3-2013, X: 149.514,12, Y: 450.748,04, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32C, hoogte: 6,57, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Utrecht, gemeente: Utrechtse Heuvelrug, plaatsnaam: Doorn, opdrachtgever: Protestantse Stichting Hydepar, uitvoerder: RAAP West

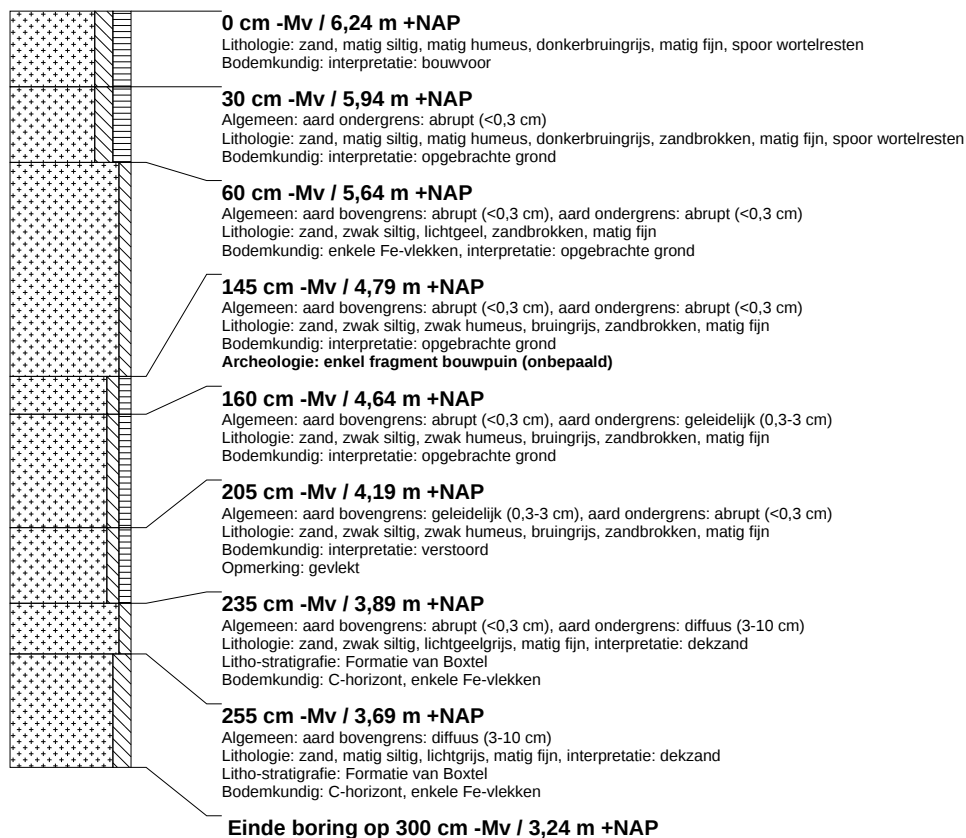
boring: UHHY-3

beschrijver: SW/SK, datum: 26-3-2013, X: 149.484,01, Y: 450.741,08, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32C, hoogte: 6,49, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Utrecht, gemeente: Utrechtse Heuvelrug, plaatsnaam: Doorn, opdrachtgever: Protestantse Stichting Hydepar, uitvoerder: RAAP West

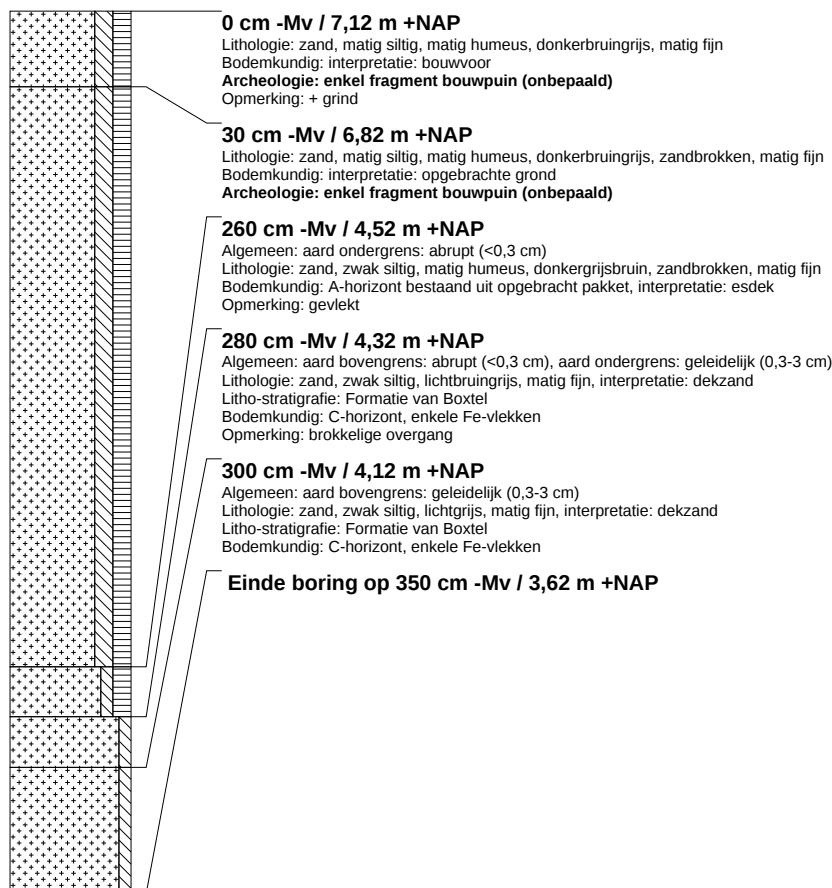
boring: UHHY-4

beschrijver: SW/SK, datum: 26-3-2013, X: 149.449,06, Y: 450.773,77, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32C, hoogte: 6,24, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Utrecht, gemeente: Utrechtse Heuvelrug, plaatsnaam: Doorn, opdrachtgever: Protestantse Stichting Hydepar, uitvoerder: RAAP West

boring: UHHY-5

beschrijver: SW/SK, datum: 26-3-2013, X: 149.450,62, Y: 450.813,78, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32C, hoogte: 7,12, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Utrecht, gemeente: Utrechtse Heuvelrug, plaatsnaam: Doorn, opdrachtgever: Protestantse Stichting Hydepar, uitvoerder: RAAP West

boring: UHHY-6

beschrijver: SW/SK, datum: 26-3-2013, X: 149.491,27, Y: 450.826,28, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32C, hoogte: 6,71, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Utrecht, gemeente: Utrechtse Heuvelrug, plaatsnaam: Doorn, opdrachtgever: Protestantse Stichting Hydepar, uitvoerder: RAAP West

